

Timo Heinonen kok ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä rauhanturvaajien vertaistukitoiminnan rahoittamiseen (200 000 euroa)

Eduskunnalle

Rauhanturvaajien vertaistuen tärkein tehtävä on saada kriisinhallintaoperaatioihin osallistuneet palaamaan operaatioiden jälkeen takaisin yhteiskuntaan sen täysivaltaisina ja toimintakykyisinä jäseninä riippumatta siitä, ovatko he fyysisesti loukkaantuneita, henkisesti kärsineitä tai, kuten valtaosa on, normaalikuntoisia ja tukea heidän läheisiään tässä toiminnassa. Tästä hyvänä esimerkkinä ovat Afganistanin vaativaan suojausoperaatioon osallistuneet henkilöt, jotka toimivat suoran väkivallan uhkan alla ja suuressa henkisessä paineessa. Pääsääntöisesti vertaistuesta vastaa Suomen Rauhanturvaajaliitto. Tuki käsittää sekä sotilaallisiin että siviilikriisinhallinnan tehtäviin osallistuneet henkilöt.

Vertaistuki sisältää tukijärjestelmän, johon kuuluu virallisesti 130 koulutettua vapaaehtoista ja rauhanturvaajataustaista vertaistukihenkilöä ympäri maata. Tämän lisäksi yhteensä 32 yhdistyksen vapaaehtoishenkilöstö on mukana toiminnassa. Lisäksi osa tärkeää toimintaa on vuorokauden ympäri päivystävä vertaistukipuhelin, johon vastaa aina rauhanturvaajataustainen, koulutettu henkilö vuoden jokaisena päivänä kellon ympäri. Tukea annetaan rauhanturvaajaveteraaneille, heidän läheisilleen ja sotiemme veteraaneille. Tukipuhelimen kautta henkilö ohjataan tarvittaessa ammattiapuun HUS:n psykiatriselle poliklinikalle diagnoosia varten. Toimenpiteitä vaativien puhelujen määrä on kasvanut vuosittain. Tänä vuonna puheluita soitettiin elokuun 20. päivään mennessä noin sata. Afganistanin tilannetta käsitteleviä yhteydenottoja tuli elokuun aikana vertaistukeen kymmenkunta, joista valtaosa oli läheisten soittoja. Usein moni vertaistukea tarvitseva rauhanturvaaja ei huomaa muutoksia itsessään tai osaa arvioida omaa mielentilaansa niin, että osaisi itse hakeutua avun piiriin.

Ainoat vertaistukitoimintaan palkatut henkilöt ovat yksi kokopäivätoiminen sekä toinen puolipäiväinen vertaistukityöntekijä, joiden palkkaus on täysin riippuvainen STEA:n rahoituksesta. Suomen Rauhanturvaajaliitto ei saa erillistä pysyvää tai korvamerkittyä valtionavustusta, vaan kaikki heidän rahalliset resurssinsa perustuvat vuosittain haettavissa oleviin epävarmoihin valtionavustuksiin sekä pieniin säätiötukiin. Marinin hallitus on leikannut tänä vuonna vertaistukitrahointusta 120 000 eurolla 65 000 euroon aiemmasta 183 000 eurosta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 200 000 euroa momentille 27.30.20 rauhanturvaajien vertaistukitoiminnan rahoittamiseen.

Talousarvioaloite TAA 64/2021 vp

Helsingissä 8.10.2021

Timo Heinonen kok
Paula Risikko kok
Jukka Kopra kok
Heikki Autto kok
Arto Satonen kok
Kalle Jokinen kok
Jari Kinnunen kok
Saara-Sofia Sirén kok
Sofia Vikman kok
Ville Kaunisto kok
Sari Multala kok
Mia Laiho kok